

OBSAH

1. ÚVOD	7
1.1 Všeobecný úvod	7
1.2 Krátkodobý přehled historických souvislostí	8
1.3 Připravenost obyvatelstva	10
1.4 Krátký přehled posledních teroristických útoků	12
1.5 Strategické trendy	13
2. CHEMICKÝ A BIOLOGICKÝ TERORISMUS	15
2.1 Zbraně hromadného ničení a mezinárodní dohody	15
2.2 Národní přístup k zákazu chemických a biologických zbraní	17
2.3 Současný stav a tendence vývoje	18
2.4 Zákeřnost a nebezpečnost biologického terorismu	20
2.5 Národní legislativa	22
2.6 Národní akční plán boje proti terorismu	23
2.7 Základní profil teroristů a jejich motivace	25
3. NEBEZPEČNÉ CHEMICKÉ LÁTKY	27
3.1 Chemické zbraně	27
3.2 Otravné látky a toxiny	27
3.3 Skupinové charakteristiky otravných látek	29
3.3.1 Nervově-paralytické OL	30
3.3.1.1 <i>Sarin</i>	30
3.3.1.2 <i>Otravná látka VX</i>	31
3.3.2 Zpuchýřující OL	32
3.3.2.1 <i>Sulfidický yperit (destilovaný)</i>	33
3.3.3 Všeobecně jedovaté OL	33
3.3.4 Dusivé OL	34
3.3.5 Dráždivé OL	35
3.3.6 Psychoaktivní OL	36
3.4 Nebezpečné chemické látky	36
3.4.1 Chemické havárie	36
3.4.2 Účinky nebezpečných chemických látek	38
3.4.3 Toxické látky	40
3.4.4 Hořlavé látky a výbušniny	41

3.4.5	Možnost zneužití průmyslových toxických látek	44
3.4.6	Šíření oblaku plynů nebo par	46
3.4.7	Ochrana objektů a zařízení	47
3.4.8	Bezpečnostní listy nebezpečných chemických látek	48
3.5	Hodnocení chemických havárií	49
3.6	Databáze chemických látek	52
3.7	Působení nebezpečných chemických toxických látek	54
3.7.1	Poškození lidského organismu	54
3.7.2	Prevence před ohrožením toxickými látkami	55
3.7.3	První pomoc po zasažení toxickými látkami	55
3.7.4	Příznaky otrav	57
3.8	Základní charakteristika nebezpečných chemických látek	58
3.8.1	Amoniak NH_3	58
3.8.2	Chlor Cl_2	58
3.8.3	Oxid siřičitý SO_2	59
3.8.4	LPG (Propan-butan)	59
3.8.5	Benzin (směs uhlovodíků)	59
3.8.6	Zemní plyn CH_4	60
3.9	Závěry k chemickému terorismu	60
4.	BOJOVÉ BIOLOGICKÉ LÁTKY	63
4.1	Biologické (bakteriologické) zbraně	63
4.2	Bojové biologické látky	63
4.3	Mechanismus zasažení osob	64
4.4	Základní klinické projevy	65
4.5	Základní charakteristika bojových biologických látek	66
4.6	Základní protiepidemická opatření ochrany	67
5.	ZÍSKÁVÁNÍ INFORMACÍ	69
5.1	Legislativní vymezení	69
5.2	Literární zdroje informací	69
5.3	Webové stránky na internetu	70
6.	STRUČNÉ SCÉNÁŘE CHEMICKÉHO A BIOLOGICKÉHO OHROŽENÍ	73
6.1	Podklady pro tvorbu ilustračních popisů a scénářů	73
6.2	Fyzikálně-chemické a další vlastnosti látek	73

6.3	Příklady scénářů chemického ohrožení	74
6.3.1	Příklad chemického terorismu 1	74
6.3.2	Příklad chemického terorismu 2	74
6.3.3	Příklad chemického terorismu 3	74
6.4	Příklady scénářů biologického ohrožení	75
6.4.1	Příklad biologického terorismu 1	75
6.4.2	Příklad biologického terorismu 2	75
6.4.3	Příklad biologického terorismu 3	75
6.4.4	Příklad biologického terorismu 4	76
7.	OCHRANA OSOB PŘED CHEMICKÝM A BIOLOGICKÝM OHROŽENÍM	77
7.1	Koncepce ochrany a její základní opatření před chemickým a biologickým ohrožením	77
7.1.1	Preventivní opatření	77
7.1.2	Represivní opatření	78
7.1.3	Ochrana opatření	78
7.1.4	Likvidační opatření	79
7.2	Integrovaný záchranný systém	79
7.3	Ochrana osob před chemickým a biologickým ohrožením	81
7.3.1	Detekce a identifikace nebezpečné látky	81
7.3.2	Varování obyvatelstva	82
7.3.3	Všeobecná ochrana osob	83
7.3.4	Chemická kázeň	84
7.3.5	Ochranné masky	85
7.3.6	Improvizovaná ochrana osob	87
7.3.7	Bezpečné a rychlé ukrytí osob	88
7.3.8	Evakuace osob a nouzové přežití	90
7.3.9	Dekontaminace	91
7.3.10	Předpověď havarijních/teroristických dopadů	92
7.4	Osobní a rodinná připravenost	93
7.4.1	Všeobecné zásady osobní a rodinné připravenosti	93
7.4.2	Konkrétní plán osobní (rodinné) přípravy	94
8.	ZÁVĚR	97
8.1	Kolaps speciálních služeb	97
8.2	Nárůst teroristických útoků	99

8.3	Složitý a dlouhodobý proces	100
8.4	Chování v případě mimořádných událostí	101
9.	LITERATURA	103
10.	PŘÍLOHY	107
10.1	Použité zkratky	107
10.2	Teorie krizového řízení a pojmový aparát	108
10.3	Definice a základní pojmy	108
10.4	Stručná případová studie I (chemický terorismus)	116
10.5	Stručná případová studie II (chemická havárie)	119
10.6	Doporučené způsoby chování osob při mimořádné události	122